Dosarul nr. 2-22053/22

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

24 octombrie 2024 **municipiul Chișinău**

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)

În componenţa

Preşedintelui de şedinţă, judecătorul Badan-Melnic Eleonora

Grefierilor Zmuncila Tamara, Antoci Ana-Maria

examinând în ședință publică, în procedură contencioasă, cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată înaintate de Ciobanu Tamara către Botnaru Veaceslav cu privire la desfacerea căsătoriei, partajarea proprietății în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată și cererii reconvenționale depuse de Botnaru Veaceslav către Ciobanu Tamara privind desfacerea căsătoriei, încasarea sumei, partajul bunului prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulte și compensarea cheltuielilor de judecată și

a c o n s t a t a t :

1. În data de 5 octombrie 2022 Ciobanu Tamara, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Doga Anatolie, a depus cerere de chemare în judecată către Botnaru Veaceslav cu privire la desfacerea căsătoriei și partajarea proprietății în devălmășie prin atribuirea a câte o doime cotă-parte fiecăruia dintre soți din imobilul cu numărul cadastral ***** de pe adresa mun. Chișinău, str. *****.
2. În data de 26 septembrie 2023 Botnaru Veaceslav, prin intermediul reprezentantei sale, avocata Doina Ioana Străisteanu, a depus cerere reconvențională către Ciobanu Tamara, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei, încasarea sumei de 32220 euro și partajul bunului, prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulte.

Argumentele participanților la proces

Cu referire la acțiunea inițială

3. În cererea de chemare în judecată reclamanta a menționat că pe 1 octombrie 2009 a fost înregistrată căsătoria dintre Botnaru Veaceslav și Ciobanu Tamara la Oficiul Stării Civile

Străşeni. În ultimii 15 ani soţii au locuit în străinătate, în Italia. Copii comuni nu s-au născut din căsătorie, potrivit reclamantei Ciobanu Tamara.

4. În cererea de chemare în judecată este indicat că relaţiile dintre soţi s-au înrăutăţit în ultima perioadă şi aceştia s-au despărţit.
5. Potrivit reclamantei, în perioada căsătoriei, pe 26 decembrie 2012, soţii au procurat un apartament în mun. Chişinău, str. *****, cu suprafaţa de 105,1 m.p. cu 3 odăi, la preţul de 592715 lei. Prin acţiune solicită să le fie atribuite ambilor soţi câte ½ cotă-parte din apartamentul respectiv.

Cu referire la acţiunea reconvenţională

6. Reclamantul reconvenţional Botnaru Veaceslav a menţionat în acţiunea sa că relaţia de căsătoria cu pârâta reconvenţională Ciobanu Tamara a eşuat. Acesta a confirmat că din căsătoria soţilor nu s-au născut copii, dar a specificat că soţii au acumulat o avere comună în devălmăşie în forma a două imobile.
7. Botnaru Veaceslav a specificat că Ciobanu Tamara a omis să menţioneze în acţiunea sa despre imobilul din Italia în care locuiesc aceştia. Astfel, părţile dispun de 2 imobile: apartamentul ***** cu numărul cadastral *****7*****, din mun. Chişinău, str. ***** şi apartamentul nr. *****, din Italia, *****. Pentru apartamentul din Italia Botnaru Veaceslav susţine că i-a transferat pârâtei suma totală de 32220 euro, pentru care prezintă extrase din conturile sale bancare, în plus a indicat că şi fratele său a susţinut financiar achiziţionarea acelui apartament, fapt pentru care el încă urmează să restituie datoriile.
8. Potrivit reclamantului reconvenţional, ambele imobile urmează să fie tratate ca bunuri proprietate comună în devălmăşie, indiferent de ţara în care sunt situate, şi partajarea acestora trebuie să fie una echitabilă. Botnaru Veaceslav este de acord ca imobilul din Italia să îi rămână pârâtei, nu pretinde la el, dar consideră că suma investită de el pentru procurarea acelui imobil trebuie să-i fie restituită, drept îmbogăţire nejustificată.
9. În ceea ce priveşte apartamentul ***** cu numărul cadastral *****7*****, din mun. Chişinău, str. *****, reclamantul reconvenţional a invocat că acest apartament nu este finisat, nu este mobilat şi nu poate fi locuit în starea în care se află la moment şi pentru o partajare echitabilă cere instanţei de judecată partajul bunului prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulte.

10. În data de 14 noiembrie 2023, în cadrul ședinței de judecată, a fost prezentată referința la acțiunea reconvențională a pârâtei reconvenționale Ciobanu Tamara, semnată de reprezentantul acesteia, avocatul Doga Anatolie, prin care partea se expune în sensul solicitării respingerii cererii reconvenționale.
11. În particular, în acțiunea reconvențională partea pârâtă a menționat că Ciobanu Tamara nu a omis să indice în acțiune apartamentul din Italia, așa cum invocă Botnaru Veaceslav, deoarece acel apartament nu se supune regimului proprietății comune în devălmășie. Referitor la încasarea sumei de 32220 euro în referință s-a notat că pretinsele recipise nu dovedesc că banii indicați au fost investiți în procurarea bunurilor imobile în cauză, ba mai mult, sumele de 32330 euro transferate de Botnaru Veaceslav, reprezintă rambursarea cheltuielilor, investițiilor Tamarei Ciobanu în favoarea lui Botnaru Veaceslav pentru desfășurarea activității comerciale în Bulgaria, unde acesta din urmă ar avea înregistrată o companie se transport cu denumirea ”*****” EOOD. Față de suma respectivă părțile au avut o dispută care a fost ameliorată cu susținerea avocaților din Italia, potrivit referinței.
12. La fel, partea pârâtă pe acțiunea reconvențională a indicat în referință că pe 2 aprilie 2020 Ciobanu Tamara și Botnaru Veaceslav au încheiat un contract matrimonial nr. 7067, autentificat notarial, prin care părțile au stabilit că regimul matrimonial al raporturilor patrimoniale este cel al separației de bunuri, fiecare soț își păstrează proprietatea exclusivă asupra bunurilor dobândite în timpul căsătoriei.

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată

13. În ședința de judecată *Ciobanu Tamara și reprezentantul său, avocatul Doga Anatolie*, au susținut cererea de chemare în judecată și au solicitat admiterea acesteia, reiterând argumente de fapt și de drept expuse în acțiune. În privința acțiunii reconvenționale, au solicitat respingerea acesteia în partea ce se referă la încasarea sumei de 32220 euro și atribuirea bunului în schimbul unei sulte.
14. În ședința de judecată *Botnaru Veaceslav și reprezentanta acestuia, avocata Doina Ioana Străisteanu,* au susținut cererea de chemare în judecată inițială, precum și cererea reconvențională, cu mențiunea că determinarea cotelor-părți din apartamentul din Chișinău fără partajarea lui prin atribuirea bunului unuia dintre coproprietari cu încasarea sultei nu va soluționa în niciun fel problema dintre părți.

Aprecierea instanței de judecată

15. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei civile, apreciind pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată pe acțiunea inițială și pe acțiunea reconvențională, în raport cu probele administrate și cadrul legal pertinent, instanța de judecată stabilește că acțiunea civilă depusă de Ciobanu Tamara este întemeiată și urmează a fi admisă integral, iar acțiunea reconvențională depusă de Botnaru Veaceslav este parțial întemeiată și urmează a fi admisă în partea respectivă și respinsă în cealaltă parte.

Cadrul normativ aplicabil

16. În conformitate cu prevederile art. 33 alin. (2) Codul familiei, *căsătoria poate înceta prin divorţ (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soţi ori a tutorelui soţului în privinţa căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.*
17. Potrivit art. 35 Codul familiei, *în cazurile prevăzute la art. 36 alin. (1) şi (2), căsătoria se desface de către organul de stare civilă, în cazurile prevăzute la art. 36 alin. (4) şi (5) şi la art. 37 – pe cale judecătorească, iar în condiţiile prevăzute la art. 41 şi 42 din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială – de către notar,* iar conform art. 36 alin. (4) Codul familiei, *în cazul apariţiei litigiilor între soţi cu privire la copii, la partaj sau la întreţinerea unuia dintre soţi, desfacerea căsătoriei se face pe cale judecătorească.* În conformitate cu prevederile art. 37, alin. (3) Codul familiei, *instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile*.
18. Este prevăzut la art. 19 din Codul familiei că *(1) Bunurile dobîndite de către soţi în timpul căsătoriei sînt supuse regimului proprietăţii în devălmăşie. (2) Regimul legal al bunurilor soţilor acţionează în măsura în care nu este modificat de contractul matrimonial.*
19. Potrivit prevederilor de la art. 20 Codul familiei, *(1) Bunurile dobîndite de către soţi în timpul căsătoriei aparţin ambilor cu drept de proprietate în devălmăşie, conform legislaţiei. (2) Sînt proprietate în devălmăşie bunurile procurate din contul: a) veniturilor obţinute de fiecare dintre soţi din: - activitatea de muncă; - activitatea de întreprinzător;*

- activitatea intelectuală; b) premiilor, indemnizaţiilor şi altor plăţi, cu excepţia celor care au un caracter de compensare (ajutor material, despăgubire pentru vătămarea sănătăţii etc.); c) altor mijloace comune. (3) Sînt proprietate în devălmăşie a soţilor bunurile mobile şi imobile, valorile mobiliare, depunerile şi cotele de participaţie în capitalul social din instituţiile financiare sau societăţile comerciale, care au fost construite, constituite, procurate sau făcute din contul mijloacelor comune, precum şi alte bunuri dobîndite în timpul căsătoriei, chiar dacă sînt procurate sau depuse pe numele unuia dintre soţi.(4) Dreptul la proprietate în devălmăşie se extinde şi asupra soţului care nu a avut un venit propriu, fiind ocupat cu gospodăria casnică, cu educaţia copiilor sau din alte motive temeinice.(5) Sînt proprietate în devălmăşie a soţilor bunurile care au fost dobîndite din ziua încheierii căsătoriei pînă în ziua încetării acesteia. Instanţa judecătorească este în drept, în baza cererii soţului interesat care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să declare bunurile dobîndite de către el în perioada cît soţii au dus gospodării separate proprietate a acestuia.

20. În corespundere cu prevederile de la art. 25 din Codul familiei, *(2) Proprietatea în devălmăşie poate fi împărţită în baza acordului dintre soţi. (3) În caz de neînţelegere, determinarea cotei-părţi a fiecărui soţ în proprietatea în devălmăşie, precum şi împărţirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească. (4) La împărţirea proprietăţii în devălmăşie, instanţa judecătorească, la cererea soţilor, stabileşte bunurile ce urmează să fie transmise fiecăruia dintre ei. Dacă unuia dintre soţi îi sînt transmise bunuri care depăşesc cota ce-i revine, celuilalt soţ i se poate stabili o compensaţie bănească sau de altă natură. ... (7) Dacă bunurile comune au fost împărţite în timpul căsătoriei, acestea devin bunuri personale ale soţilor, iar bunurile care nu au fost împărţite, precum şi bunurile dobîndite ulterior de către soţi, sînt proprietate în devălmăşie a acestora.*
21. Conform art. 567 Cod civil*, (1) În cazul în care dreptul de proprietate aparţine concomitent mai multor persoane fără ca vreuna dintre ele să fie titularul unei cote-părţi ideale din bunul comun, proprietatea este comună în devălmăşie. (2) Proprietăţii comune în devălmăşie se aplică în modul corespunzător dispoziţiile cu privire la proprietatea comună pe cote-părţi dacă prezenta secţiune nu prevede altfel.*

22. Potrivit art. 571 Cod civil*, Partajul bunului proprietate comună în devălmăşie între coproprietarii devălmaşi se va face proporţional aportului fiecăruia la dobîndirea bunului. Pînă la proba contrară, aportul coproprietarilor devălmaşi este prezumat a fi egal.*
23. În baza art. 574 Codul Civil, *(1) În cazul partajului bunurilor proprietate comună în devălmăşie a soţilor, părţile lor se consideră egale. (2) Bunurilor proprietate comună în devălmăşie a soţilor pot fi partajate atît la divorţ, cît şi în timpul căsătoriei. Partajul bunurilor comune în timpul căsătoriei nu afectează regimul juridic al bunurilor care vor fi dobîndite în viitor.*
24. În conformitate cu prevederile art. 561 Cod civil, *(1) Partajul bunului proprietate comună pe cote-părţi se face în natură, proporţional cotei-părţi a fiecărui coproprietar. (2) Bunurile care compun o unitate economică, un set sau o altă universalitate a cărei separare îi va reduce valoarea nu vor fi partajate în natură dacă cel puţin unul dintre coproprietari se opune unui asemenea mod de partaj. (3) Dacă bunul proprietate comună pe cote-părţi* ***este indivizibil ori nu este comod partajabil în natură****, partajul se face prin: a) atribuirea întregului bun,* ***în schimbul unei sulte****, în favoarea unui coproprietar sau în favoarea mai multor coproprietari, la cererea lor comună. În cazul mai multor cereri de atribuire care se contrazic reciproc, instanța de judecată aplică dispozițiile art. 562; b) vînzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînţelegere, la licitaţie şi distribuirea preţului către coproprietari proporţional cotei-părţi a fiecăruia dintre ei, dacă niciunul dintre coproprietari nu a cerut atribuirea întregului bun sau dacă această cerere nu poate fi satisfăcută. (4) În cazul în care unui dintre coproprietari îi este atribuită o parte reală (lot de atribuire) mai mare decît cota sa parte, celorlalţi coproprietari li se atribuie o sultă.*
25. Conform art. 1979 Cod civil, *(1) Dacă o persoană obține o îmbogățire nejustificată (persoană îmbogățită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată față de persoana dezavantajată să restituie îmbogățirea.*
26. Potrivit art. 1981 Cod civil, *(1) O îmbogățire este nejustificată, cu excepția următoarelor cazuri: a) persoana îmbogățită este îndreptățită față de persoana dezavantajată să obțină îmbogățirea în virtutea unui contract sau unui alt act juridic, unei hotărîri*

judecătorești sau unui alt temei legal; sau b) persoana dezavantajată și-a dat consimțământul în mod liber și fără eroare de a suferi dezavantajul.

Constatările și soluția instanței de judecată

27. Actele și lucrările dosarului denotă că în data de 1 octombrie 2009 a fost încheiată căsătoria dintre Botnaru Veaceslav și Ciobanu Tamara, la Oficiul Stare Civilă Strășeni, cu numărul de înregistrare 180.
28. Soții Botnaru Veaceslav și Ciobanu Tamara au dobândit în data de 26 decembrie 2012 dreptul de proprietate asupra apartamentului ***** cu numărul cadastral *****7*****, din mun. Chișinău, str. *****, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 19909 din aceeași dată (f. d. 9, 10, 11-13). Prețul de achiziționare indicat în contract este de 592715,94 lei, suprafața e de 105,1 m.p.
29. În Registrul bunurilor imobile bunul este înregistrat cu drept de proprietate cu cota-parte 1,0, coproprietari fiind Ciobanu Tamara și Botnaru Veaceslav (f. d. 9,10).
30. Potrivit raportului de evaluare întocmit de ”ProEstim Imobil”, la solicitarea lui Botnaru Veaceslav, datat cu 13 septembrie 2023, valoare de înlocuire integrală a apartamentului ***** cu numărul cadastral *****7*****, din mun. Chișinău, str. ***** este de 1702413 lei, valoarea de înlocuire reziduală este de 1408073 lei, iar valoarea de piață este de 1496618 lei (f. d. 77-118).
31. În data de 2 aprilie 2020 Ciobanu Tamara și Botnaru Veaceslav au semnat actul numit schimbarea voluntară a legii care reglementează regimul matrimonial și alegerea regimului matrimonial Republica Italiană, autentificat notarial de notarul din Mestre, colegiul notarial al Districtului Venezia, Lucia Tiralosi pe 31 martie 2022, prin care au stabilit că *sunt de acord ca regimul lor matrimonial să fie, începând din ziua respectivă, reglementat de legea italiană și că regimul matrimonial aplicabil tuturor raporturilor lor patrimoniale este cel al separației de bunuri, ... fiecare soț își asumă și păstrează proprietatea exclusivă asupra bunurilor pe care fiecare dintre ei le-a dobândit în timpul căsătoriei* (f. d. 124-128).
32. Deși s-a relevat din partea lui Botnaru Veaceslav ipoteza conformă căreia soții ar mai dispune de alte bunuri imobile dobândite în perioada căsătoriei, inclusiv în străinătate, instanța de judecată nu dispune de astfel de probatoriu, stabilind că înscrisurile prezentate de părți atestă că soții Ciobanu Tamara și Botnaru Veaceslav sunt coproprietari devălmași

ai apartamentului ***** cu numărul cadastral *****7*****, din mun. Chișinău, str. *****. Anume în privința acestui bun există pretenții de determinare a cote-lor părți (din partea ambilor soți) – a câte ½ cotă-parte pentru fiecare, precum și pretenția de partaj din partea lui Botnaru Veaceslav, în sensul solicitării de atribuire a întregului bun sieși, cu încasarea unei sulte în beneficiul coproprietarei Ciobanu Tamara.

33. Instanța de judecată a constatat și că de pe contul lui Botnaru Veaceslav au fost efectuate mai multe transferuri bănești în beneficiul soției sale Ciobanu Tamara (f. d. 51-76), asupra cărora se va expune în partea de analiză a pretențiilor.
34. În privința pretențiilor formulate de ambele părți prin acțiunea inițială și cea reconvențională instanța de judecată se va expune simultan în cele ce urmează.
35. Referitor la *pretențiile* părților Ciobanu Tamara (reclamanta inițială) și Botnaru Veaceslav (reclamantul reconvențional) *privind desfacerea căsătoriei*, instanța le va admite, stabilind în cadrul cercetării judecătorești că niciunul dintre soți nu mai dorește să continue relația de căsătorie, iar conviețuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sunt imposibile. Ambii soți au susținut solicitarea de desfacere a căsătoriei, fapt care confirmă lipsa de unitate a acestora, viziunile diferite asupra vieții de familie și dispersarea intereselor pentru viața de cuplu.
36. Prin urmare, instanța de judecată concluzionează asupra necesității admiterii pretențiilor formulate în această privință în cererea de chemare în judecată și cea reconvențională și va desface căsătoria încheiată între Botnaru Veaceslav și Ciobanu Tamara.
37. În ceea ce privește *pretențiile* formulate de părți în cele două acțiuni privind *determinarea cotelor-părți* din apartamentul ***** cu numărul cadastral *****7*****, din mun. Chișinău, str. *****, în cuantum de a câte ½ cotă-parte pentru fiecare, instanța va admite și în această parte acțiunile părților, atestând, pe de o parte, că între soți nu există un litigiu în această privință și cotele-părți la care pretind sunt egale, pe de altă parte, că pretențiile se pliază exact pe prezumția conținută de prevederile legale de la art. 571 și 574 Cod civil (a se vedea pct. 22-23 ale hotărârii).
38. Se precizează că determinarea cotelor-părți nu constituie în sine un partaj al bunurilor, întrucât delimitarea cotelor se face doar în drept, iar în natură coproprietarii rămân să exercite dreptul de proprietate în condițiile proprietății comune pe cote-părți, prin

valorificarea drepturilor de posesie, folosință și dispoziție în condițiile legii și în limita drepturilor fracționate care le-au revenit.

39. În această parte a pretențiilor instanța de judecată hotărăște determinarea cotelor-părți ideale din bunul imobil – apartamentul *****, situat în mun. Chișinău, str. Ștefan Gheorghe, nr. 9/1, cu numărul cadastral *****7***** – proprietate comună în devălmășie, prin atribuirea a ½ cotă-parte ideală pentru Ciobanu Tamara și ½ cotă-parte ideală pentru Botnaru Veaceslav.
40. Referitor la *pretenția* formulată de Botnaru Veaceslav *privind partajul bunului prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulte*, instanța de judecată va respinge această pretenție a reclamantului reconvențional, stabilind că nu există premise necesare și suficiente pentru a se proceda în acest fel.
41. Având ipoteza determinării cotelor-părți ideale din dreptul de proprietate asupra apartamentului ***** cu numărul cadastral *****7*****, din mun. Chișinău, str. ***** pentru coproprietarii Ciobanu Tamara și Botnaru Veaceslav, instanța de judecată urmează să elucideze mai multe aspecte și condiționalități impuse de lege pentru admiterea formei de partaj propuse de Botnaru Veaceslav prin atribuirea bunului acestuia. Pentru aceasta se va atrage atenție la prevederile de la art. 561, alin. (3) Cod civil (a se vedea pct. 24 al hotărârii), care indică asupra condițiilor aplicabile unei astfel de partajări și anume: 1) *bunul să fie indivizibil ori să nu fie comod partajabil în natură, 2) atribuirea întregului bun în favoarea unui coproprietar să se facă în schimbul unei sulte.*
42. În speță reclamantul reconvențional Botnaru Veaceslav a tratat cu superficialitate obligația de probă a celor două aspecte esențiale ale atribuirii bunului, din moment ce nu a elucidat nici caracterul indivizibil sau incomoditatea partajării bunului pentru care pretinde atribuirea, nici nu a determinat și propus o sumă clară a sultei pentru a-i oferi posibilitatea celeilalte părți de a se expune referitor la cuantumul sultei.
43. Instanța de judecată ia în considerație faptul că apartamentul disputat de părți nu este locuibil, astfel niciunul dintre coproprietari nu-l folosește conform destinației și că ambii soți au declarat instanței de judecată că locuiesc în Italia. Pe de altă parte, suprafața de 105,1 m.p. a apartamentului ***** din mun. Chișinău, str. ***** nu conduce la sipoziția că bunul nu este divizibil în natură sau că o delimitare a acestuia ar incomoda în vreun fel părțile.

44. În ceea ce privește valoarea sultei se menționează că acest aspect constituie o parte esențială a obiectului acțiunii, determină limita pretenției de care sunt ținute și părțile și instanța de judecată în examinarea acesteia. Determinarea cuantumului sultei este o chestiune esențială în acest tip de pretenție și condiționează atât aspecte de fond (valoarea sultei, dispoziția instanței de încasare), cât și aspecte de procedură (încasarea taxei de stat).
45. Se va puncta că raportul de evaluare prezentat de Botnaru Veaceslav (a se vedea pct. 30 al hotărârii) este în măsură să probeze valoarea de piață a apartamentului vizat, dar nu poate constitui un temei pentru instanța de judecată de a stabili cuantumul sultei printr-un calcul matematic propriu, atât timp cât valoarea sultei nu este indicată în acțiunea reconvențională.
46. Astfel, instanța de judecată stabilește că nu sunt întrunite condițiile pentru partajarea în natură a apartamentului ***** din mun. Chișinău, str. *****, în formula propusă de Botnaru Veaceslav prin prezenta acțiune reconvențională.
47. În ceea ce privește *pretenția de încasare a sumei de 32220 euro*, formulată de Botnaru Veaceslav către Ciobanu Tamara în acțiunea reconvențională, instanța de judecată o va respinge ca neîntemeiată. În susținerea acestei soluții instanța de judecată va puncta că temeiul de fapt și de drept propus de reclamantul reconvențional (îmbogățirea nejustificată) nu este îndreptățit și probat, este invocat în mod declarativ de partea cu poziție ofensivă și face referire incertă la sursa pretinsei îmbogățiri nejustificate.
48. În mod special se va menționa că în perioada de după 1 octombrie 2009 Ciobanu Tamara și Botnaru Veaceslav s-au aflat în relații de căsătorie, astfel bunurile dobândite de aceștia în perioada respectivă se prezumă a fi proprietatea lor comună în devălmășie, conform prevederilor de la 20 Codul familiei (a se vedea pct. 19 al hotărârii). Legea nu distinge între categoriile de bunuri care constituie proprietatea comună în devălmășie a soților, prin urmare, banii transferați de unul dintre soți pe contul celuilalt soț în perioada căsătoriei pot fi apreciați ca sursă pentru procurarea bunurilor (așa cum se insinuează în speță) sau ca avere comună a soților (când partajul se referă propriu-zis la sume de bani).
49. Se atrage atenția asupra faptului că transferurile relevate de înscrisurile anexate la cererea reconvențională se încadrează în perioada 2018-2021, deci în perioada căsătoriei dintre Ciobanu Tamara și Botnaru Veaceslav. Aceste transferuri intră, de principiu, în arealul

proprietății comune în devălmășie și utilizarea resurselor financiare poate fi apreciată prin prisma art. 20 al Codului familiei ca venituri utilizate pentru procurarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților.

50. Este pertinentă și observația că prin contractul matrimonial încheiat între Botnaru Veaceslav și Ciobanu Tamara pe 2 aprilie 2020 (a se vedea pct. 31 al hotărârii) aceștia au stabilit regimul juridic al bunurilor conform legislației italiene, pentru instanța de judecată fiind imposibilă determinarea aplicabilității acelui contract în privința apartamentului din Italia, or acte de dobândire a dreptului de proprietate sau de intabulare nu au fost prezentate în prezenta cauză. Așa sau altfel, chiar și pentru ipoteza în care banii transferați de Botnaru Veaceslav ar fi fost utilizați de Ciobanu Tamara pentru procurarea unui apartament în Italia, care i-ar fi revenit acesteia urmare a încheierii acelui acord matrimonial, voința părților exprimată în contextul libertății contractuale de care dispun acestea, nu lasă loc pentru retractarea voinței și calificarea tranzacțiilor ca îmbogățire nejustificată pentru Ciobanu Tamara.
51. În acest sens se va face referire la prevederile de la art. 1981, alin. (1) Cod civil, care exclud calificarea ca îmbogățire nejustificată pentru cazurile în care a) persoana îmbogățită este îndreptățită față de persoana dezavantajată să obțină îmbogățirea *în virtutea unui contract sau unui alt act juridic*, unei hotărâri judecătorești sau unui alt temei legal; sau b) *persoana dezavantajată și-a dat consimțământul în mod liber și fără eroare de a suferi dezavantajul*. Pretinsul avantaj al pârâtei reconvenționale este acoperit astfel de înțelegerea părților prin reglementarea regimului matrimonial din 2 aprilie 2020, în baza căruia părțile au determinat drepturile lor patrimoniale asupra bunurilor dobândite în Italia, fapt care exclude calificarea unor avantaje obținute de Ciobanu Tamara ca îmbogățire nejustificată. Consimțământul exprimat în mod liber și fără eroare de Botnaru Veaceslav la încheierea acordului din 2 aprilie 2020 și valabilitatea actului respectiv, recunoscută în mod implicit de Botnaru Veaceslav, fac să decadă versiunea unei îmbogățiri nejustificate a Tamarei Ciobanu în privința unor contribuții ale soțului la dobândirea unui bunul imobil în Italia.
52. Prin urmare, în ceea ce privește solicitarea reclamantului reconvențional de încasare a sumei de 32220 euro pretenția este lipsită de temei și se va respinge în baza rațiunilor expuse de instanță în partea de motivare a prezentei hotărâri.

Cu referire la cheltuielile de judecată

53. Conform prevederilor art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.
54. Potrivit art. 82 din Codul civil, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*
55. Se notează că la depunerea cererii de chemare în judecată reclamanta Ciobanu Tamara a achitat suma de 40 lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului nr. J59R-A200 din 24 octombrie 2022 (*f. d. 20*), și suma de 10545,13 lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului nr. 179R-A200 din 24 occtombrie 2022 (*f. d. 19*).
56. Totodată, Ciobanu Tamara a achitat suma de 5000 lei pentru serviciile de asistență juridică, fapt ce se confirmă prin bonul de plată nr. PL384030 din 4 octombrie 2022 (*f.d. 4*).
57. Pe de altă parte, se stabilește că Botnaru Veaceslav a anexat cererii reconvenționale dovada de plată a taxei de stat în mărime de 18510,40 lei, prin ordinul de încasare a numerarului nr. QSG3126*4551563 din 18 septembrie 2023 (f. d. 48).
58. Ambele părți au solicitat compensarea cheltuielilor de judecată.
59. Inițial se atrage atenția asupra faptului că soluția instanței de judecată în prezenta acțiune este de admitere a pretențiilor simetrice ale părților, ambele acțiuni fiind admise în partea referitoare la desfacerea căsătoriei și determinarea cotelor-părți din bunul imobil proprietate în devălmășie. Dat fiind faptul că părțile au plătit deopotrivă și în același cuantum taxă de stat pentru pretențiile respective, instanța va constata compensarea reciprocă a acestor cheltuieli (identice), nefiind necesară încasarea unor sume suplimentare.
60. Așadar, cheltuielile de judecată referitoare la pretențiile de desfacere a căsătoriei și determinare a cotelor-părți ideale din bunul imobil proprietate comună în devălmășie se compensează reciproc în temeiul prezentei hotărâri.

61. În rest pretențiile de compensare a cheltuielilor de judecată formulate în acțiunea inițială și în acțiunea reconvențională se resping ca neîntemeiate.
62. Faptul admiterii acțiunilor părților în aceeași măsură va determina și soluția de respingere a pretenției procesuale de compensare a cheltuielilor de asistență juridică suportate de Ciobanu Tamara (a se vedea pct. 56 al hotărârii).
63. Solicitareaa de compensare a cheltueililor de judecată pentru Botnaru Veaceslav se respinge în partea taxei de stat achitate pentru pretențiile de partaj a bunului prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulte și de încasarea a sumei de 32220 euro, dată fiind respingerea acestor pretenții prin prezenta hotărâre.
64. În conformitate cu art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Acțiunea civilă înaintată de Ciobanu Tamara către Botnaru Veaceslav cu privire la desfacerea căsătoriei, partajarea proprietății în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată se admite integral.

Acțiunea reconvențională depusă de Botnaru Veaceslav către Ciobanu Tamara privind desfacerea căsătoriei, încasarea sumei, partajul bunului prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulte și compensarea cheltuielilor de judecată se admite parțial.

Se desface căsătoria încheiată între Botnaru Veaceslav, născut în data de *****, IDNP *****, și Ciobanu Tamara, născută în data de *****, IDNP *****, înregistrată în data de 1 octombrie 2009, la Oficiul Stare Civilă Strășeni, cu nr. 180.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei se încasează taxa de stat din contul ambilor soți în mărime egală.

Se determină cotele-părți ideale din bunul imobil – apartamentul *****, situat în mun. Chișinău, str. Ștefan Gheorghe, nr. 9/1, cu numărul cadastral *****7***** – proprietate comună în devălmășie, prin atribuirea a ½ cotă-parte ideală pentru Ciobanu Tamara și ½ cotă-parte ideală pentru Botnaru Veaceslav.

În partea referitoare la pretențiile de atribuire a întregului bun în schimbul unei sulte și încasarea sumei de 32220 euro acțiunea reconvențională se respinge ca neîntemeiată.

Cheltuielile de judecată referitoare la pretențiile de desfacere a căsătoriei și determinare a cotelor-părți ideale din bunul imobil proprietate comună în devălmășie se compensează reciproc

în temeiul prezentei hotărâri. În rest pretențiile de compensare a cheltuielilor de judecată formulate în acțiunea inițială și în acțiunea reconvențională se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea judecătorească poate fi contestată cu apel în termen de 30 zile de la pronunțarea hotărârii la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președinte de ședință,
Judecătorul **Eleonora BADAN-MELNIC**